

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

262

Vragen van het lid **Langkamp** (SP) aan de minister van Justitie over *onzorgvuldige echtscheidingsbemiddeling*. (Ingezonden 11 september 2009)

1 Deelt u de zorgen van de Vereniging van Familierecht Advocaten Scheidingsbemiddelaars dat scheidingsbemiddelaars hun klanten niet altijd goed voorlichten?¹

2 Kent u de problemen van mensen die tijdens de echtscheidingsbemiddeling niet goed zijn voorgelicht en daardoor later in de problemen komen, bijvoorbeeld doordat tachtig procent er niet op gewezen is dat binnen twee jaar na de echtscheiding een formulier naar de pensioenuitvoerder moet zijn gezonden om hun deel van het pensioen op te eisen?

3 Wat vindt u van de praktijk dat online scheidingsbemiddelaars aanbieden voor ongeveer € 750 een echtscheiding binnen vier weken te regelen? Denkt u dat dat reëel is, ook als het gaat om echtscheiding in de complexere situaties, gelet ook op het feit dat het familierecht de laatste jaren ingewikkelder is geworden?

4 Wat zijn de mogelijkheden om een echtscheidingsbemiddelaar aan te

spreken die in gebreke is gebleven op het punt van zorgvuldige voorlichting? Als de bemiddelaar zelf geen advocaat is, hoe kan dan de advocaat die het echtscheidingsverzoek na de bemiddeling indient worden aangesproken?

5 Deelt u eveneens de mening dat echtscheidingen in complexe situaties (zoals bijvoorbeeld wanneer er kinderen zijn, in financieel complexe situaties of als het een internationale echtscheiding betreft) bemiddeld zouden moeten worden door specialisten met kennis van het familierecht? Zo ja, wat gaat u doen om dit te bevorderen?

6 Ziet u mogelijkheden om maatregelen te treffen om onzorgvuldige echtscheidingsbemiddeling te voorkomen? Zo ja, welke?

¹ De Telegraaf, 8 september 2009: «Scheidingsmarkt verpest. Online bemiddelaar doet het voor 750 Euro».

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 7 oktober 2009)

1 en 2 Ik heb kennisgenomen van het aangehaalde artikel. Zelf beschik ik niet over informatie op basis waarvan ik de stellingen uit het artikel kan staven. Wel acht ook ik het zorgelijk

als scheidingsbemiddelaars hun klanten niet goed zouden voorlichten en er daardoor problemen ontstaan.

3 Vanuit het oogpunt van doelmatigheid ben ik niet tegen online scheidingsbemiddelaars. Immers, daar waar partijen overeenstemming kunnen bereiken, staat het hen vrij voor een eenvoudige en doelmatige vorm van echtscheiding te kiezen, al dan niet onder begeleiding van een mediator. Hierdoor kan de inzet van de advocaat en de rechter beperkt blijven. Daarbij is de tijd of prijs op zich geen reden tot zorg. Cruciaal is of partijen voldoende toegang hebben tot de voor hen noodzakelijke informatie, dat zij die hen informeren voldoende kennis van zaken hebben en, in geval van mediation, of zij bij de totstandkoming van hun keuzes begeleid worden door een werkelijk neutrale en onafhankelijke mediator. Certificering, in combinatie met het hier nader te bespreken klachten tuchtrecht, beoogt hiervoor voldoende voorwaarden te bieden. Ik raad daarom aan gebruik te maken van gecertificeerde en gekwalificeerde bemiddelaars, advocaten of adviseurs. Het is primair aan hen die de begeleiding zoeken zich ervan te vergewissen dat daarvan sprake is.

4 Voorop staat dat het aan een bemiddelaar is om te informeren en

niet te adviseren.

Voorts is een gecertificeerde scheidingsbemiddelaar, die is aangesloten bij het Nederlands Mediation Instituut (NMI), gebonden aan de NMI Gedragsregels. Daarnaast is een onafhankelijke Stichting Tuchtrechtspraak mediators belast met de tuchtrechtspraak ten aanzien van bij het NMI aangesloten mediators. Door middel van dit klacht- en tuchtrecht is de mediator die terzake in verzuim is gebleven, aan te spreken. Daarnaast kan een civielrechtelijke vordering tegen de mediator worden ingesteld. De gecertificeerde mediator is verplicht verzekerd tegen dergelijke beroepsaanspraken, waarmee eveneens de verhaalsmogelijkheid maximaal is gewaarborgd. Tevens kent de vFAS een klachtenreglement Mediation.

Ten aanzien van de advocatuur geldt dat indien een advocaat is aangesloten bij de Geschillencommissie Advocatuur, eventuele klachten aan de hand daarvan kunnen worden opgelost. De commissie is onder andere bevoegd te oordelen over klachten betreffende de kwaliteit van de dienstverlening van de advocaat en de hoogte van de declaratie in alle soorten zaken. Daarnaast geldt in de advocatuur tevens het klacht- en tuchtrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten.

5

Voor echtscheidingen waar kinderen in het geding zijn geldt per 1 maart 2009 de wettelijke verplichting tot een ouderschapsplan. Of er in ieder individueel geval moet worden bemiddeld door een specialist met kennis van het familierecht, is op voorhand niet te zeggen. Dat dienen betrokkenen aan de hand van de omstandigheden van hun situatie te bepalen. Juridische dominantie geldt niet altijd als de enige oplossing op het gebied van echtscheiding, met name ten aanzien van bepaalde onderwerpen die ter vrije beschikking van partijen staan. Dat neemt overigens niet weg dat als advies op het gebied van familierecht noodzakelijk is, het aan te bevelen is dat men zich ervan vergewist dat degene die advies geeft verstand van zaken heeft.

6

Ik hecht er aan de ene kant aan dat betrokkenen – wanneer daartoe aanleiding bestaat – de mogelijkheid

hebben kwalitatief hoogwaardige begeleiding en advies te krijgen. Aan de andere kant is ook van belang dat het echtscheidingsproces kan verlopen met zo min mogelijk kosten voor betrokkenen en de overheid. Daarbij staat voorop dat het de vrije keuze van partijen is om de vorm van echtscheiding te bepalen. Naar mijn mening wordt in het huidige systeem aan beide uitgangspunten recht gedaan. Bovendien wordt een echtscheiding altijd uitgesproken door een rechter, waardoor rechterlijke controle is verzekerd.